

ANALYSENOTAT

Analyse af de kreative erhverv

▼ AF ØKONOM JONAS MEYER & STUDENT TOBIAS ALVIN ANDERSEN

Økonomiske nøgletal for de kreative erhverv

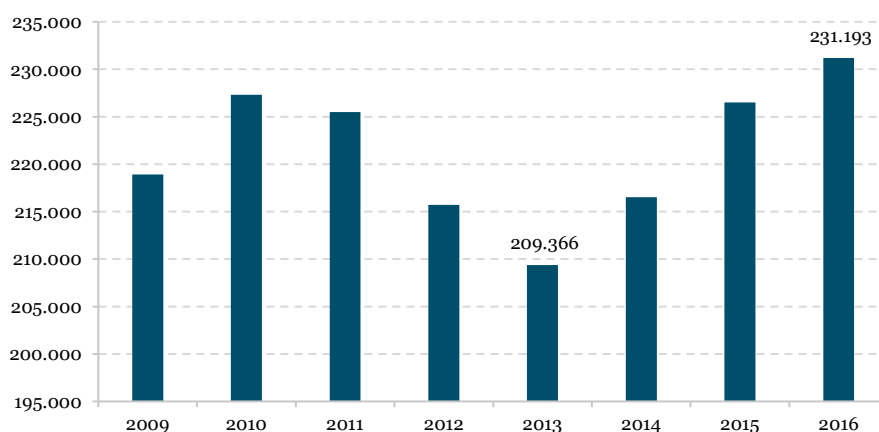
De kreative erhverv har traditionelt set udgjort et dansk kraftcenter, og der er potentiale for at styrke denne position. Derfor er det vigtigt at sikre en sund udvikling og gode forhold for de kreative erhverv fremadrettet.

Kreative erhverv er en bred betegnelse, der dækker over forskelligartede brancher, der alle har det kreative til fælles. Her finder man blandt andet mode, kommunikation, reklame, musik, digitale spil, film & tv, forlag og design. Der findes ikke en entydig definition på kreative erhverv, og mange moderne kreative virksomheder passer ikke ind i Danmarks Statistiks branchekoder. Derfor er det vanskeligt at foretage fuldt dækkende analyser af de kreative erhverv. Nedenstående analyse følger op på Erhvervsministeriets seneste analyse af de kreative erhverv fra 2013 og tager udgangspunkt i den definition af kreative erhverv, som Erhvervsministeriet benyttede.

Omsætningen inden for de kreative erhverv har været stødt stigende siden 2013. Siden bunden i 2013, hvor den årlige omsætning lå på ca. 209 mia. kr. korrigeret prisudviklingen, er omsætningen steget med 22 mia. kr. og var i 2016 således på over 230 mia. kr. Med andre ord er omsætningen i de kreative erhverv blevet løftet med over 10 pct. fra 2013 til 2016.

Figur 1

Omsætningen i de kreative erhverv har været stigende siden 2013, mio kr.

Kilde: Dansk Erhverv pba. særudtræk fra Danmarks Statistik

De kreative erhverv kan opdeles i tre generelle kategorier: *Produktion & engroshandel*, *Videnservice* og *Indhold*.ⁱ Som illustreret i tabel 1 er det den første gruppering der står for langt hovedparten af omsætningen på det kreative område. Således blev knap 74 pct. af den samlede omsætning på området i 2016 skabt inden for produktion og engroshandel – med undergrupperingen *mode* som den primære drivkraft for omsætningen. Modeområdet skabte alene over en fjerdedel af den samlede omsætning i de kreative erhverv i 2016 – svarende til en omsætning på næsten 60 mia. kr.

Tabel 1

Opdeling og omsætningsandel i de kreative erhverv i 2016

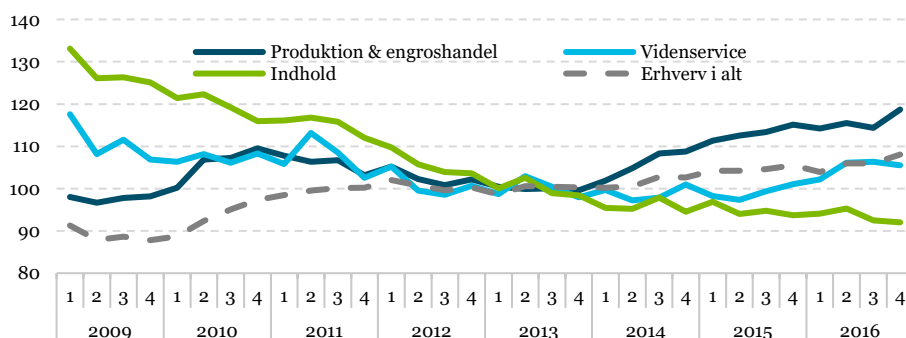
Område	Omsætning (Mia. kr.)	Andel af kreativ omsætning
Produktion & engroshandel	170,5	73,8 pct.
Mode	58,6	25,4 pct.
Indholdsproduktion og computere	55,8	24,1 pct.
Møbler (og interiør)	32,5	14,0 pct.
Radio og tv	23,7	10,2 pct.
Videnservice	24,9	10,8 pct.
Reklame	11,4	4,9 pct.
Arkitektur	7,3	3,1 pct.
Design	6,3	2,7 pct.
Indhold	35,7	15,5 pct.
Bøger og presse	26,4	11,4 pct.
Film og video	4,6	2,0 pct.
Kunst og kunsthåndværk	3,0	1,3 pct.
Musik	1,7	0,7 pct.

Kilde: Dansk Erhverv pba. særudtræk fra Danmarks Statistik. Opdelingen afspejler branchekoderne.

Ser man på udviklingen i de tre generelle grupperinger på de kreative områder, er det tydeligt, at den generelle positive udvikling i omsætningen først og fremmest skyldes, at den kreative produktion og engroshandel har oplevet stigende salg de senere år.

Figur 2

Produktion og engroshandel har trukket den positive udvikling i omsætningen, indeks 2013=100

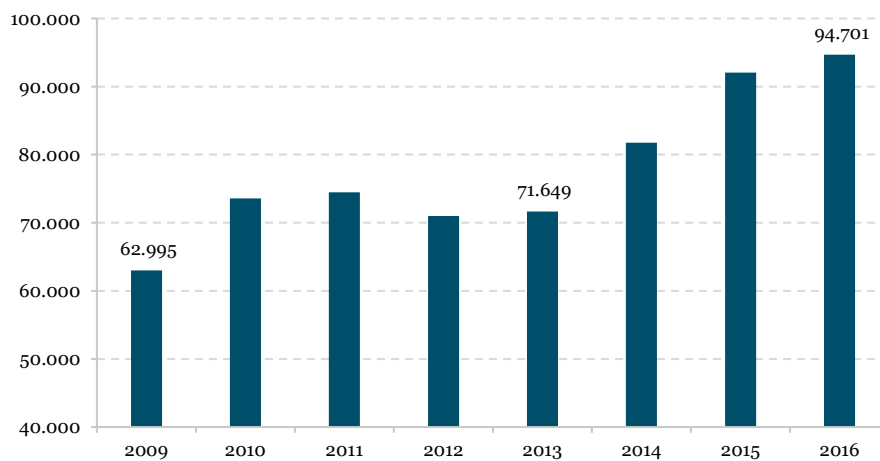

Kilde: Dansk Erhverv pba. særudtræk fra Danmarks Statistik

I perioden 2009 til 2016 steg omsætningen i det kreative område for produktion og engroshandel med 26,6 mia. kr. i faste priser – det svarer til en stigning på 18 pct. På området for vidensservice er omsætningen siden 2009 faldet med 1,4 mia. kr. svarende til et fald på 5 pct., mens de indholdsproducerende kreative erhverv har mistet en omsætning på 13,1 mia. kr., eller hvad der svarer til 27 pct.

En af forklaringerne på at salgstallene er vokset over de seneste år er, at brancherne har formået at løfte salget til udlandet. I 2009 eksporterede de kreative erhverv for ca. 63 mia. kr. Det udenlandske salg var i 2013 steget med over 8,6 mia. kr., og lå samlet set på godt og vel 71,6 mia. kr. Frem til 2016 voksede yderligere med over 23 mia. kr. – svarende til 32,2 pct. – det medførte at eksporten for de kreative erhverv samlet set løb op i 94,7 mia. kr. Set over hele perioden er eksporten fra de kreative erhverv således steget med næsten 32 mia. kr., hvilket svarer til en vækst på over 50 pct.

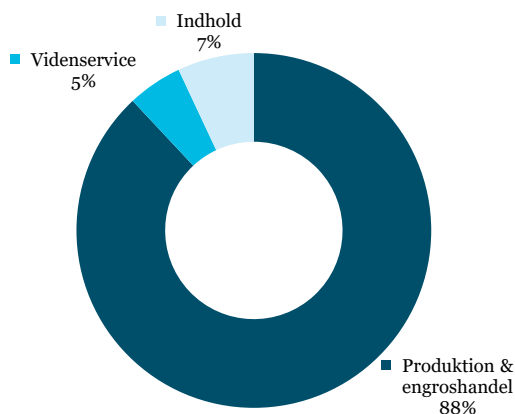
Figur 3

Udvikling i eksport for de kreative erhverv, mio kr.

Kilde: Dansk Erhverv pba. særudtræk fra Danmarks Statistik

I 2016 fordelte eksporten mellem de tre hovedgrupperinger sig således, at produktion & engroshandel stod for 88 pct. af den samlede eksport i de kreative erhverv. De indholdsbaseerede kreative erhverv tegnede sig for 7 pct. af eksporten, mens virksomheder der har udgangspunkt i vidensservice havde en eksportandel på 5 pct., jf. figur 4.

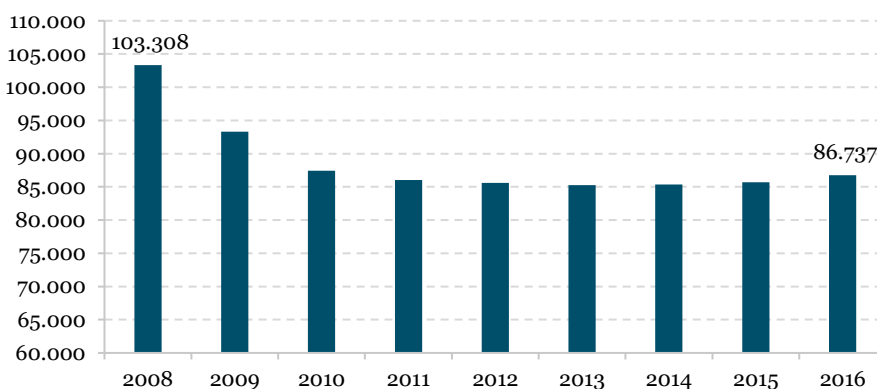
Figur 4

Eksportandele i 2016 fordelt på kreative hovedgrupper

Kilde: Dansk Erhverv pba. særudtræk fra Danmarks Statistik

Udviklingen i antallet af fuldtidsbeskæftigede har givet færre udsving end udviklingen i omsætningen og eksporten. I 2008 beskæftigede de kreative erhverv 103.308 fuldtidsansatte. Frem mod 2016 er det tal faldet til 86.737 fuldtidsbeskæftigede – det er et fald på 19.000 fuldtidspersoner, hvilket svarer til et fald på ca. 16 pct.

Figur 5

Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede

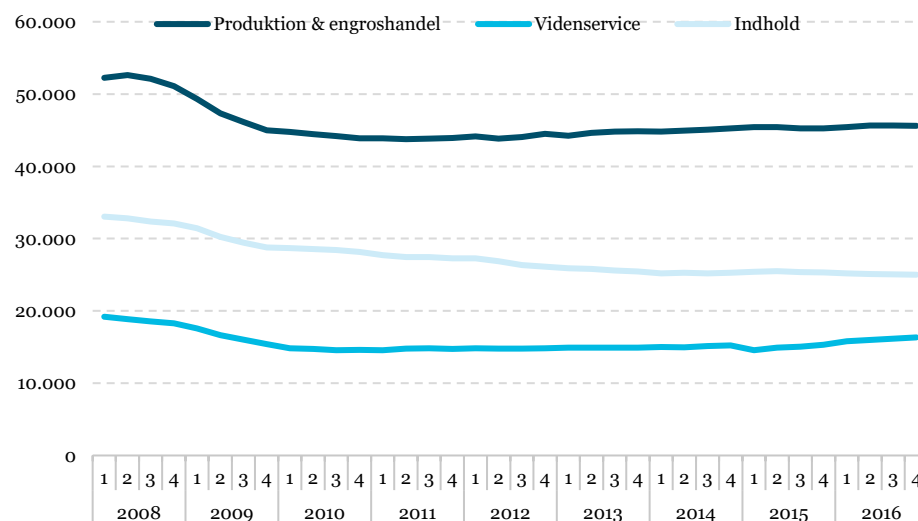
Kilde: Dansk Erhverv pba. særudtræk fra Danmarks Statistik

Det er interessant, at beskæftigelsen i de kreative brancher ikke er fulgt med opsvinget i branchernes generelle omsætning. Det kunne tyde på, at virksomhederne er tilbageholdende med at bringe ny arbejdskraft ind, indtil de er sikre på, at branchernes

opsving – og opsvinget i Danmark som helhed – er holdbart. En anden forklaring kunne være, at produktiviteten i de kreative erhverv er steget, hvilket har medført, at hver fuldtidsansat i brancherne kan producere mere end tidligere. Dermed har der ikke været behov for samme mængde arbejdskraft som for nogle år tilbage. Endeligt kan der i nogle brancher være udfordringer med at skaffe kompetent arbejdskraft.

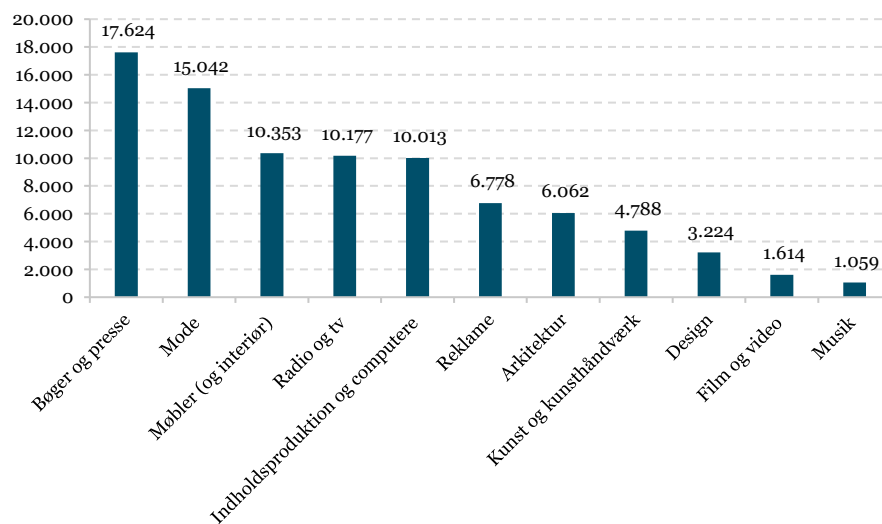
Figur 6

Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede fordelt på kreative hovedgrupper

Kilde: Dansk Erhverv pba. særudtræk fra Danmarks Statistik

Figur 7

Antal fuldtidsbeskæftigede fordelt på kreative undergrupper, 2016

Kilde: Dansk Erhverv pba. særudtræk fra Danmarks Statistik

▾ OM DETTE NOTAT

"Analyse af de kreative erhverv" er Dansk Erhvervs analysenotat nummer 45 i 2017. Redaktionen er afsluttet den 20 september 2017.

▾ OM DANSK ERHVERVS ANALYSENOTATER

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

▾ KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhverv gennemfører egne spørgeskemaundersøgelser i overensstemmelse med de internationalt anerkendte guidelines i ICC/ESOMAR, og alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring.

▾ KONTAKT

Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til økonom Jonas Meyer på jsm@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6275.

▾ NOTER

ⁱ Afgrænsningen af kreative erhverv og opdelingen i de tre generelle kategorier er baseret på Erhvervsministeriets opgørelse i "Danmark i arbejde. Vækstplan for kreative erhverv-design", februar 2013.